

GREETJE VAN DEN BERG

Langzaam
werd het licht

UITGEVERIJ GLB
DEVENTER

Het leven leek te zijn verstild in de zinderende hitte van deze augustusdag. Mensen gingen naar het water of trokken zich terug in hun huizen, waarvan de zonneschermen neergelaten waren om de warmte zoveel mogelijk te weren.

Marije Hagen zette haar fiets in het rek voor de bakkerswinkel en liep naar binnen. Haar fleurige zomerjurk plakte op haar rug, ze voelde hoe het zweet in straaltjes vanuit haar nekharen naar beneden liep. In de winkel heerste rust. Alle winkels leken momenteel wel uitgestorven.

‘Kan ik u helpen?’ Een jonge vrouw met een zachtgetint, gestreept schort stond achter de toonbank.

Marije wees iets aan. ‘Die vruchtengebakjes zijn in de aanbieding. Ik wil er graag zes van hebben en geef me ook maar zo’n chocoladeschuitje met slagroom.’

De vrouw maakte geen aanstalten, maar bleef naar Marije kijken.

‘Marije? Marije Engwerda?’ informeerde ze een beetje aarzelend.

Marije lachte. ‘Hagen tegenwoordig, Marije

Hagen. Ik dacht al dat ik een bekend gezicht zag. Gerda Offenbergh, hoe gaat het met je?’

‘Met mij prima. Na de zomervakantie ga ik naar de heao, en tijdens vakanties en in de weekeinden werk ik hier in de bakkerij. Als arme studente moet je zo nu en dan eens je handen laten wapperen om iets bij te verdienen.’ Ze pakte een kartonnen doosje en liet er snel en handig de gebakjes in zakken. ‘En hoe gaat het met jou? Je hebt een zoon, is het niet?’

‘Hij wordt in december al drie jaar,’ vertelde Marije met enige trots. ‘Het wordt al een echte knul. Ik heb er m’n handen vol aan.’

‘Ik herinner me nog als de dag van gisteren dat onze klassenmentor op de eerste dag na de vakantie vertelde dat jij niet terug zou komen, omdat je zwanger was.’ Gerda vouwde het doosje dicht. ‘Er ging een zucht van ontzetting door de klas. Na alle narigheid, die je al had meegemaakt na de dood van je broer, ook dit nog.’

‘Die tijd is voorbij.’ Marije pakte haar portemonnee. Ze had er een hekel aan om aan die tijd herinnerd te worden. Ze was nog maar zestien toen Christiaan geboren werd, maar samen met haar man Jeroen had ze het tot

dusver heel redelijk weten te redden. Ze haatte het om afgeschilderd te worden als iemand met wie je medelijden moest hebben.

‘Ik kan het me maar moeilijk voorstellen,’ ging Gerda toch verder, ‘hoe het zou zijn om op deze leeftijd al de verantwoording voor een kind te moeten dragen. Ik geniet nog van het leven. Ik studeer, heb veel vrienden, feest regelmatig. Kortom: ik geniet van het leven.’

‘Ik ook,’ zei Marije beslist. ‘Mijn leven mag er dan anders uitzien dan het jouwe, het is er zeker niet minder om. Samen met Jeroen red ik het wel. Jeroen heeft indertijd zijn hts-studie afgebroken, omdat het toch te zwaar was naast zijn werk. Hij is verdergegaan met de mts en is daar dit voorjaar voor geslaagd. Ik heb een baan bij Hoenderhof-landbouwmachines als telefoniste. Vanmiddag heb ik een gesprek gehad met de personeelschef. Ik wilde graag hogerop, want na twee jaar de telefoon aannemen, merkte ik dat het me niet langer bevredigde. Daarom heb ik gesolliciteerd naar een functie bij de salarisadministratie. Van het bedrijf uit heb ik inmiddels een cursus gevolgd en aan het gesprek van deze middag heb ik een heel optimistisch gevoel overgehouden. Vandaar dat ik als een soort voor-

schot maar gebak meeneem. Het lijkt me een uitdaging om weer eens iets heel anders te gaan doen. De afgelopen jaren heb ik het best naar m'n zin gehad bij Hoenderhof, maar een mens moet af en toe zijn vleugels uitslaan.'

'Weet je wat...?' Gerda deponeerde de doos gebak op de toonbank en sloeg het te betalen bedrag op de kassa aan. 'Volgende week is er een groot feest in Ibiza, die disco. Waarom ga je niet mee? Vraag of Jeroen ook zin heeft. Er komen allerlei mensen, die je kent: Henry Versluis, Bas van Waveren, Inez Donkers, Truus van Haaren en nog veel meer lui uit onze vroegere havo-klas. Ze zullen het enig vinden om je weer eens te zien.'

'Ik weet niet of Jeroen daar zin in zal hebben,' zei Marije aarzelend.

'Dan kom je toch alleen? Hoef je ook geen oppas te regelen,' zei Gerda. Ze telde het wisselgeld voor Marije op de toonbank uit. 'Echt, Marije, het lijkt me onwijs gaaf om weer eens met onze hele schoolclub bij elkaar te zijn. Jij bent altijd de enige die ontbreekt. We zien elkaar nog regelmatig en juist de laatste tijd hebben we ons vaak afgevraagd hoe het met je ging. Truus wilde je bellen, maar ze durfde

het eigenlijk niet goed. Kom je? Toe, zeg me dat je komt!’

‘Het lijkt me leuk, maar ik moet het eerst met Jeroen overleggen. Als hij geen bezwaar heeft, kom ik.’ Ze pakte het doosje met gebak.

‘Vanaf tien uur ben je welkom. Ik zou het echt heel leuk vinden!’ riep Gerda haar na.

Buiten viel de hitte opnieuw als een verstikkende deken op Marije neer.

Pony’s stonden roerloos in een weiland, nergens klonken stemmen. De huizen leken verlaten. Hun ramen leken met de neergelaten zonneschermen op gesloten ogen met enorme, kleurige oogleden. Een zwoele oostenwind ritselde zacht door de bladeren van de bomen, die leken te snakken naar een flinke regenbui.

Marije fietste langzaam naar huis. Gerda Offenberg, Henry Versluis, Bas van Waveren, Inez Donkers, Truus van Haaren, ze kende hun namen nog. Ze wist zich hun gezichten voor de geest te halen alsof ze hen gisteren had ontmoet. Hoe lang was het geleden dat ze bij elkaar in de klas zaten? Samen hadden ze gelachen, leraren gepest, klassenfeesten georganiseerd.

Alles was veranderd toen Laurens was overleden. Laurens... haar broer. Zeventien jaar was hij toen een vrachtwagen hem onderweg naar school overreden had. Als die vreselijke dag er niet geweest was, had ze nu een broer van eenentwintig jaar gehad. Hij was even oud als Jeroen en was altijd zijn beste vriend geweest. Jeroen was erbij toen het vreselijke ongeluk gebeurde. Thuis had hij niet met z'n wanhoop en verdriet terecht gekund. Zijn ouders gingen te veel op in hun eigen leven. Ook haar ouders hadden haar in die tijd niet de steun kunnen geven die ze nodig had. Ze konden zelf Laurens' dood niet verwerken. Was het een wonder dat Jeroen en zij troost bij elkaar hadden gezocht? Allebei waren ze eenzaam, allebei hadden ze verdriet. Hun gevoelens waren veranderd in liefde, met als gevolg de geboorte van Christiaan. Als Laurens niet was verongelukt, was dat misschien nooit gebeurd. Die gedachte drong zich steeds vaker aan haar op. Voor Jeroen was ze altijd Laurens' kleine zusje geweest en zij had nooit meer dan de beste vriend van Laurens in hem gezien. Als...

Ze probeerde die gedachte van zich af te zetten. Ze had een leuke baan en sinds van-

middag kans op promotie. Jeroen had z'n studie aan de mts afgerond en was nu ook druk aan het solliciteren. Hij werkte bij een bedrijf dat bloembollen exporteerde, maar wilde graag iets doen, wat meer in de lijn van zijn opleiding lag. Thuis was Christiaan.

Gerda, Inez, Truus, Bas en Henry... Waar waren ze gebleven toen ze zwanger was? Nooit had ze meer iets van hen gehoord. Nu had Gerda haar uitgenodigd voor een feest in Ibiza. Ze zou gaan. Niet omdat ze zoveel zin had, maar om te laten zien dat ze nog steeds de moeite waard was. Ze had genoeg waarop ze trots kon zijn. Ze was niet zielig, ook al was ze op haar zestiende moeder geworden. Niemand hoefde medelijden met haar te hebben. Vanavond zou ze er met Jeroen over praten. Misschien zou hij haar begrijpen, al zou hij van meegaan niets willen weten. Jeroen was anders.

Laatst was hij ineens begonnen over het kopen van een huis. Al jaren woonden ze bij de ouders van haar moeder in huis. Ze hadden daar hun eigen ingang. Opa en oma Verhoef leefden beneden, zij boven. Nooit had het problemen gegeven. 'Ik moet er niet aan denken om ergens anders te gaan wonen,' had ze verzucht. 'Ik houd van dit huis.'

‘We moeten op eigen benen staan,’ had Jeroen daartegen ingebracht. ‘Misschien zullen we zelfs de polder moeten verlaten als er hier geen passend werk voor me is.’

Het was een schrikbeeld waar ze nu even niet aan wilde denken. Ze zou nooit meer bij haar ouders kunnen aanwippen in de doe-het-zelf-zaak annex hobbywinkel, nooit meer een kopje koffie kunnen halen in hun woonboerderij. Geen opa meer met wie ze in de tuin werkte, geen oma die met liefde de zorg voor Christiaan op zich nam als dat nodig was. Misschien zou het allemaal zo’n vaart niet lopen. Ze had hier haar werk, dat zou Jeroen toch ook laten meewegen? De doos gebakjes, die ze in de mand voor op haar fiets had gedeponeerd, sprong een eindje de lucht in toen ze over een hobbel reed. Ze constateerde ineens dat het feestelijke, verwachtingsvolle gevoel verdwenen was.

‘Je loopt wel op de zaken vooruit, m’n kind.’ Opa Verhoef stak met smaak een stuk gebak in z’n mond. ‘Je bent er nog niet eens zeker van dat je die baan krijgt en dan toch al zo’n traktatie.’

‘Ze had gewoon zin in gebak. Je kunt Marije midden in de nacht wakker maken voor